

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 2010

Er breken spannende en drukke tijden aan voor de politieke partijen in de Nederlandse gemeenten. Op 3 maart zijn de raadsverkiezingen en de lokale campagnes zijn in volle gang. De brievenbussen van de inwoners worden gevuld met posters, brochures en verkiezingsprogramma's van lokale en landelijke partijen. De teksten van de partijprogramma's zijn 'veelbelovend' opnieuw. Vol verwachting klopt het hart van lijsttrekkers en kandidaat-raadsleden die op een verkiesbare plaats staan. Ik wens alle politieke partijen een goede uitslag op 3 maart.

Interessant in deze context is een citaat dat ik in het dagblad Trouw las: "De overheid is geen macht boven de samenleving, maar een orgaan van de samenleving". De uitspraak is van Cort van der Linden, de laatste liberale premier die wij hebben gehad (1913-1918).

Dezelfde krant kopte diezelfde dag met "Burger zit raadsleden in de weg" om aandacht te vragen voor de resultaten van een onderzoek onder 3373 raadsleden. Terecht maken raadsleden opmerkingen over de ongewenste vervreemding tussen burgers en politiek. Als oorzaken worden genoemd: de gemeenteraad is geen afspiegeling van de bevolking door de eenzijdige samenstelling (ambtenaren/leraren), de schaalvergroting van gemeenten, de kwaliteit van het gemeentelijk apparaat als dienstverlener, de obstructie van (voorgenomen) politieke besluiten door een kleine actieve minderheid van inwoners en door de toenemende agressie in de politiek. In algemene zin waren veel raadsleden niet gecharmeerd van de wijze waarop de burger initiatieven nam de democratische besluitvorming te beïnvloeden. Persoonlijk belang is vaak een motief voor het tegenhouden van besluiten. Het algemeen belang wordt uit het oog verloren. De oorzaken van deze verwijdering tussen politiek en burgers zijn weliswaar herkenbaar, maar mogen niet leiden tot onverschilligheid en vervreemding bij raadsleden en burgers jegens elkaar. Een reden temeer - zou ik zeggen - om te zoeken naar wegen elkaar te versterken in de komende bestuurlijke periode.

In dit kader is het een opmerkelijke en hoopgevende conclusie dat 57% van de geënquêteerde raadsleden van mening is, dat de kwaliteit van de besluitvorming verhoogd wordt door de invloed van de burgers. Burgerinitiatieven die de intentie hebben iets te realiseren in de gemeente worden als positief ervaren: "Dat is echte burgerparticipatie", aldus één van de raadsleden.

SIR-55 bepleit deze vorm van burgerparticipatie al vele jaren. Ons advies aan gemeenten, maar ook aan marktpartijen in de woningmarkt is en blijft: betrek de woonconsument in een vroeg stadium bij gemeentelijke plannen. Dat vergroot het draagvlak voor de politieke besluitvorming. Een belangengroep dient representatief te zijn. Een goede balans in de besluitvorming in de woningmarkt tussen de overheid, marktpartij en de burger draagt bij aan de kwaliteit van de samenleving. In vele verkiezingsprogramma's - ongeacht de politiek kleur - komt dit thema voor. De woonconsument is ontdekt. Het (Collectief) Particulier Opdrachtgeverschap als methode om de woonconsument de gewenste invloed en zeggenschap te geven wordt omarmd. Het kan toch niet zo zijn dat dit slechts verkiezingsretoriek blijkt te zijn? Het bestuur van SIR-55 pleit met genoemde premier Cort van der Linden voor een overheid die van de samenleving is. Dat besef siert politiek en burgers. Daarom pleit SIR-55 voor een constructieve, participerende burgerparticipatie en geeft die samen met de lokale vrijwilligers concreet vorm en ijvert SIR-55 voor samenwerking met maatschappelijke organisaties en de lokale overheid.

Peter Verleg
Voorzitter SIR-55
Februari 2010